

URDIS

Editor: Luminița Bratu

Copertă: Flory Preda

Tehnoredactare: Florența Sava

Corectură: Georgeta Nicolae

We know
books

Toate drepturile rezervate Editurii Prestige

Copyright @ 2026 Editura Prestige

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
HARDY, THOMAS

De parte de lumea dezlănțuită/Thomas Hardy. - Pantelimon:
Prestige, 2026
ISBN 978-630-332-268-1

821.111

TOATE DREPTURILE, REZERVATE!

Nicio parte a acestei cărți nu poate fi utilizată sau reprodusă în vreun fel fără permisiunea scrisă a editurii, cu excepția citatelor scurte, încorporate în articole critice sau în recenzii.

Tel.: 0732.55.88.33

www.edituraprestige.ro

www.youtube.com/@EDITURAPRESTIGE

www.facebook.com/edituraprestigeoficial

<https://www.instagram.com/edituraprestige>

www.tiktok.com/@edituraprestige

Thomas Hardy

DE PARTE DE LUMEA DEZLĂNȚUITĂ

PRESTIGE
București - 2026

1891 - Apare, în foileton, *Tess of the d'Urbervilles* – *Tess d'Urberville*.

1894 - Publică, în foileton, apoi în volum (1896), *Jude the Obscure* – *Jude neștiutul*. Apare volumul de nuvele *Life's Little Ironies* – *Micile ironii ale vieții*.

1897 - Romanul *The Well-Beloved* – *Cel prea-iubit*, mai slab realizat și primit fără entuziasm de critică, îl determină pe Hardy să renunțe la a mai scrie romane.

1898 - Publică volumul de versuri *Wessex Poems and Other Verses* – *Poezii din Wessex și alte versuri*.

1902 - Apare volumul de versuri *Poems of the Past and the Present* – *Poezii despre trecut și prezent*.

1908 - Publică drama epică în versuri *The Dynasts* – *Suveranii*, încheind astfel trilogia începută în 1903.

1909 - Apare volumul de versuri *Time's Laughingstocks* – *Jucăriile timpului*.

1912 - Moare soția sa, Emma.

1913 - Apare culegerea de nuvele și povestiri *A Changed Man, The Waiting Supper and Other Tales* – *Un om schimbat, Cina pregătită și alte povestiri*.

1914 - Apare volumul de versuri *Satires of Circumstance: Lyrics and Reveries* – *Satire de circumstanță: lirice și reverii*. Hardy se căsătorește cu Florence Dugdale.

1928 - La 11 ianuarie, Thomas Hardy moare, fiind îngropat la Westminster Abbey. Inima sa este îngropată în cimitirul bisericii Stinsford.

CUPRINS

Capitolul 1	
ÎNFĂȚIȘAREA FERMIERULUI OAK.	
O ÎNTÂMPLARE NEAȘTEPTATĂ	5
Capitolul 2	
NOAPTEA. TURMA. UN INTERIOR, ALT INTERIOR	12
Capitolul 3	
O FATĂ CĂLARE. DISCUȚIE	21
Capitolul 4	
HOTĂRÂREA LUI GABRIEL. VIZITA. NEÎNȚELEGEREA	31
Capitolul 5	
PLECAREA BATHSHEBEI. O TRAGEDIE PASTORALĂ	43
Capitolul 6	
TÂRGUL. CĂLĂTORIA. FOCUL	49
Capitolul 7	
RECUNOASTERE. O FATĂ SFIOASĂ	61
Capitolul 8	
SLĂDĂRIA. DISCUȚIA. VEȘTI.....	65
Capitolul 9	
FERMA. UN VIZITATOR. FRÂNTURI DE CONFIDENȚE.....	88
Capitolul 10	
STĂPÂNA ȘI SLUGILE	96
Capitolul 11	
DINCOLO DE ZIDURILE CAZĂRMII.	
ZĂPADĂ. O ÎNTÂLNIRE	104
Capitolul 12	
FERMIERI. O REGULĂ. O EXCEPȚIE	110
Capitolul 13	
SORTES SANCTORUM.	
FELICITAREA DE SFÂNTUL VALENTINE	116
Capitolul 14	
EFECTELE FELICITĂRII. RĂSĂRIT DE Soare.....	121
Capitolul 15	
O ÎNTÂLNIRE DE DIMINEAȚĂ. DIN NOU, FELICITAREA.....	126
Capitolul 16	
BISERICA TUTUROR SFINȚILOR	
ȘI BISERICA TUTUROR SUFLETELOR	139

Capitolul 17	
LA PIAȚA DE GRÂNE	143
Capitolul 18	
BOLDWOOD MEDITEAZĂ. REGRET	146
Capitolul 19	
SPĂLATUL OILOR. CEREREA ÎN CĂSĂTORIE	152
Capitolul 20	
ULUIRE. ASCUȚIREA FOARFECILOR.	
O CEARTĂ	159
Capitolul 21	
NECAZURI CU TURMA. UN MESAJ	167
Capitolul 22	
HAMBARUL MARE ȘI TUNSUL OILOR.....	174
Capitolul 23	
ÎNSERARE. A DOUA DECLARAȚIE	188
Capitolul 24	
ACEEAȘI NOAPTE. PLANTAȚIA DE BRAZI	196
Capitolul 25	
UNDE ESTE DESCRISĂ NOUA CUNOȘTINȚĂ.....	204
Capitolul 26	
DIALOG LA MARGINEA FÂNEȚEI	209
Capitolul 27	
ROIREA ALBINELOR.....	220
Capitolul 28	
GROAPA DINTRE FERIGI.....	224
Capitolul 29	
DETALII ALE UNEI PLIMBĂRI ÎN AMURG.....	231
Capitolul 30	
OBRAJI APRINȘI ȘI OCHI ÎNLĂCRIMAȚI.....	240
Capitolul 31	
ÎNVINOVĂȚIRE. FURIE.....	246
Capitolul 32	
NOAPTEA. MERSUL CAILOR.....	257
Capitolul 33	
LA LUMINA ZILEI. VESTITORUL	268

Capitolul 34	
DIN NOU ACASĂ. UN ȘARLATAN	278
Capitolul 35	
LA O FEREASTRĂ DE LA ETAJ	291
Capitolul 36	
AVEREA, ÎN PRIMEJDIE. PETRECEREA	296
Capitolul 37	
FURTUNA. CEI DOI, ÎMPREUNĂ	306
Capitolul 38	
PLOAIA. UN OM SINGUR	
SE ÎNTÂLNEȘTE CU UN ALTUL.....	314
Capitolul 39	
ÎNTOARCERE ACASĂ. UN PLAN	319
Capitolul 40	
PE DRUMUL SPRE CASTERBRIDGE.....	324
Capitolul 41	
BĂNUIALĂ. FANNY E CĂUTATĂ	332
Capitolul 42	
JOSEPH ȘI ÎNCĂRCĂTURA SA.	
„CAPUL DE BERBEC”	345
Capitolul 43	
RĂZBUNAREA LUI FANNY	359
Capitolul 44	
SUB UN COPAC. REACȚIE	372
Capitolul 45	
ROMANTISMUL LUI TROY	381
Capitolul 46	
BURLANUL. ISPRĂVILE SALE	386
Capitolul 47	
AVENTURI LA MALUL MĂRII.....	396
Capitolul 48	
SE NASC ÎNDOIELI. ÎNDOIELILE PERSISTĂ	400

Capitolul 49	
OAK E AVANSAT. O MARE SPERANȚĂ.....	406
Capitolul 50	
TÂRGUL DE OI. TROY ATINGE MÂNA SOȚIEI	413
Capitolul 51	
BATHSHEBA VORBEȘTE CU	
CĂLĂREȚUL CARE O ÎNSOȚEȘTE. SFAT	413
Capitolul 52	
DRUMURILE SE ÎNTÂLNESC.....	441
Capitolul 53	
CONCURRITUR. HOROE MOMENTO	454
Capitolul 54	
DUPĂ ȘOC.....	468
Capitolul 55	
MARTIE URMĂTOR. „BATHSHEBA BOLDWOOD"	474
Capitolul 56	
FRUMOASĂ ȘI SINGURĂ. ÎN CELE DIN URMĂ	479
Capitolul 57	
O NOAPTE ȘI O DIMINEAȚĂ ÎNVĂLUITE	
ÎN CEAȚĂ. ÎNCHEIERE	490
BIBLIOGRAFIE.....	499

ÎNFĂȚIȘAREA FERMIERULUI OAK. O ÎNTÂMPPLARE NEAȘTEPTATĂ

Când fermierul Oak zâmbea, colțurile gurii i se lăteau până la urechi; ochii i se îngustau, rămâneau cât două crăpături, iar din jurul lor porneau spre obraji o seamă de riduri – raze ale Soarelui-răsare dintr-un desen stângaci.

Numele său de botez era Gabriel. În zilele de lucru, Oak era un tânăr cu o judecată sănătoasă și blajin din fire, cu mișcări potolite, îmbrăcat cuviincios. Duminica era altul: un om cu idei încâlcite, pornit să lase totul pe a doua zi, stânjenit de umbrelă și țepăn în hainele lui de sărbătoare; într-un cuvânt, era omul care simțea că, din punct de vedere moral, locul său ar fi fost în zona de mijloc, propovăduită de biserica laodiceană¹, acea întinsă zonă neutră, situată între cele două extreme ale parohiei: habotnicii și bețivanii; mai bine zis, se ducea la biserică, dar căsca pe furiș, atunci când adunarea credincioșilor ajungea la crezul nicean, iar când își punea în minte să asculte predica, se întreba ce-o să aibă de mâncare la cină. Dacă ar fi să ne luăm după judecata lumii, trecea, mai degrabă, drept om hain din fire atunci când prietenii și cusurii erau în toane rele; când erau mulțumiți, găseau că e om de treabă; iar când nu erau nici într-un fel, nici într-altul, vedeau în el un om a cărui ținută morală era și cu carne, și cu brânză.

De vreme ce în viața lui erau de șase ori mai multe zile lucrătoare decât duminici, adevărata lui înfățișare era aceea

1. Biserica laodiceană (în Asia Mică) se caracterizează prin moderația sentimentelor religioase.

pe care-o avea în hainele sale vechi; când vecinii își aminteau de el, și-l închipuiau întotdeauna îmbrăcat în felul acesta. Purta o pălărie de pâslă cu calota joasă, lăbărțată la bază, din pricină că și-o îndesa zdravăn pe cap, ca să fie sigur de ea când vântul bătea puternic, și avea o haină ca a doctorului Johnson; membrele inferioare îi erau strânse în jambiere obișnuite, de piele, iar picioarele i se lăfăiau în ghetete din cale-afară de largi, lucrate astfel, încât oricine le-ar fi purtat ar fi putut să stea ziua întreagă într-o gărlă, fără să se sinchisească: fiindcă meșterul, om conștiincios, chiar dacă mai greșea uneori croiala, se străduia, în schimb, să-și despăgubească mușteriii, nefăcând economie la măsură și la materialele trainice.

Domnul Oak purta asupra sa, în chip de ceas, un fel de orologiu mic de argint; cu alte cuvinte, era un ceas, dacă te luai după formă și după întrebuințare; dar dimensiunile arătau că e un mic orologiu. Acest instrument, ceva mai în vârstă decât bunicul lui Oak, se deosebea prin aceea că mergea fie prea repede, fie deloc. De asemenea, cea mai scurtă dintre limbi se bălăbănea în jurul axului, așa încât ceasul arăta foarte corect minutele, dar nimeni nu putea să fie pe deplin sigur de oră. Ceasul își dădea adesea în petic și se oprea; atunci, Oak îl bușea și-l scutura și astfel îi venea de hac. Neplăceri de pe urma celor două metehne n-avea, căci se pricepea să scape de ele: urmărea întruna drumul Soarelui și-al stelelor pe cer și-l pune fața în față cu ora arătată de ceasul lui; sau își lipea obrazul de geam la ferestrele vecinilor, până ce izbutea să-și dea seama cât arată orologiul cu cadran verde din casă. Buzunărașul de ceas al lui Oak ocupa o poziție oarecum „înaltă” în brăul pantalonilor (așezat foarte sus, sub vestă), iar ca să ajungă acolo era un chin; trebuie spus deci că, la nevoie, Oak își scotea ceasul smu-

cindu-și trupul în lături, cu o strașnică opinteală: gura și obrazul i se încordau până i se făceau stacojii, în timp ce lanțul, tras în sus, aducea la lumină ceasul, cum ar fi adus o găleată dintr-un puț.

Dar unele persoane, înclinate spre visare, care-l văzuseră pe Gabriel Oak străbătând unul din ogoarele sale, într-o dimineață de decembrie, însorită și nespus de blândă, ar fi fost în măsură să-l privească și-n altă lumină. Pe chipul lui se putea observa că multe din culorile și trăsăturile tinereții stăruiau încă și la vârsta bărbăției; ba, ici-colo, în unele amănunte, care nu se dezvăluiau de la prima vedere, rămăseseră întipărite urmele băiețandruului de altădată. Era destul de înalt și de lat în umeri, ca lumea să-i prețuiască statura; pentru aceasta însă, ar fi trebuit să-și țină trupul mai sigur de sine, cum ar fi fost firească. Dar atât la țară, cât și la oraș, unii oameni arată într-un anumit fel, iar de vină nu sunt mușchii și tendoanele, ci, mai degrabă, ceea ce gândesc despre ei înșiși: oamenii aceștia își micșorează statura după cum se țin. O modestie potolită, care i-ar fi stat bine unei vestale, părea să-i șoptească neîncetat că el nu are dreptul la mult loc în lumea asta; ea îi făcea să pășească fără să atragă privirile asupra sa, ușor aplecat, dar nicidecum încovoiat din umeri. Să te aștepti să fii prețuit după cum arăți, nu după cum te porți e un cusur – dar cusurul acesta Oak nu-l avea. Ajunsese la vârsta la care unui bărbat nu i se mai spune „un tânăr”, adică la anii cei mai frumoși din viața unui om, când gândurile și simțămintele bărbatului sunt cu totul deosebite unele de altele. Trecuse de anii când tinerețea le amestecă la întâmplare, sub chipul patimei, dar nu ajunsese încă la acea perioadă din viață când, sub înrăurirea soției și a familiei, ele se înmănunchiază din nou și ajung judecată. Într-un cuvânt, avea douăzeci și opt de ani și era burlac.

Ogorul pe care se afla în dimineața aceasta urca pieptiș un deal, numit Norcombe Hill. Peste un pinten al acestui deal, afundat între coaste abrupte, trecea drumul mare ce ducea de la Norcombe la Casterbridge. Aruncându-și într-o doară privirea peste gardul viu, Oak zări, pe versantul din fața lui, o căruță cu arcuri, vopsită în galben și cu desene vesele; căruțașul care mâna cei doi cai mergea alături cu biciul ridicat în sus. Căruța era încărcată cu obiecte de gospodărie și glastre de flori, iar în vârful ei stătea cocoțată o femeie tânără și atrăgătoare. Nu trecuse nicio jumătate de minut de când această privește i se înfățișase lui Gabriel și, iată, căruța se opri chiar în dreptul lui.

– S-a dus codârla, duduie, spuse căruțașul.

– Asta e! Am auzit eu căzând ceva, răspunse fata cu un glas suav, însă nu deosebit de slab. Am auzit un zgomot pe când urcam dealul, dar nu mi-am dat seama ce-a fost.

– Trag o fugă îndărăt.

– Du-te, veni răspunsul.

Caii, făpturi simțitoare, rămaseră nemișcați, în timp ce pașii căruțașului se topeau în depărtare.

Fata nu se clinti de la locul ei; în juru-i stăteau îngrămădite, claie peste grămadă, mese și scaune răsturnate, iar drept proptea le slujea banca de stejar din spatele căruții; în față, întreaga încărcătură își înfățișa podoabele: ghivece de mușcată, mirt și cactuși, la care se alătura colivia unui canar; toate păreau să fi fost luate de la ferestrele casei din care fata se mutase de curând. Prin capacul întredeschis al unui coș de răchită își mizea ochii o pisicuță și, mieroasă, nu și-i mai dezlipea de la păsărelele din jur. Câtva timp, fata cea frumoasă îl așteptă nemișcată pe căruțaș: în tăcerea înconjurătoare nu se auzea decât canarul care țopăia în sus și-n jos pe stînghia închisorii lui. Apoi, tânăra privi cu luare-aminte

în jos. Nu la canar, nici la pisică; se uita la un pachet dreptunghiular, învelit în hârtie, aflat între cei doi. Întoarse capul să vadă dacă nu cumva venea căruțașul. Omul nu se zărea; ochii fetei se îndreptară din nou spre pachet, căci gândul părea că-i tot fuge la ceea ce se afla înăuntru. În sfârșit, trase obiectul în poală și dădu la o parte învelișul de hârtie; din pachet apărură o oglinjoară cu suport, în care fata începu să se cerceteze cu grijă. Buzele i se dezlipiră într-un surâs.

Era o dimineață minunată; Soarele învăluia într-o strălucire de purpură jacheta stacojie a fetei și zugrăvea nuanțe delicate pe chipul ei luminos și în părul ei negru. Mirtul, mușcatele și cactușii îngrămădiți în jur, verzi și plini de proșteime, într-un anotimp în care frunzișul era mort, dădeau întregului tablou, alcătuit din cai, căruță, mobilă și fată, un deosebit farmec primăvărat.

Ce-o făcea să se răsfețe astfel, la oglindă, într-un loc unde nu o vedeau decât vrăbiile, mierlele și fermierul, despre care nu-și dădea seama că-i de față, căci alți ochi nu se aflau în preajma ei. Sau zâmbetul era prefăcut și nu urmărea decât să dovedească priceperea ei în arta de a cuceri? Cine știe! Roși în fața imaginii din oglindă, iar când aceasta îi întoarse chipul îmbujorat, roși mai tare.

Locul și momentul potrivit pentru un astfel de gest – ora când femeia se îmbracă în iatacul ei – fuseseră înlocuite cu o călătorie în aer liber, așa încât cochetăria fetei părea neșpus de bizară. Tabloul era plin de gingășie. Slăbiciunea – lege pentru femeie – ieșea acum semeată la lumina zilei, care-o înveșmânta în prospețimea unui gest neobișnuit. Gabriel nu se putu împiedica să tragă, de pe urma celor văzute, o concluzie amară, deși ar fi dorit să fie mărinimos. Fata n-avea de ce să se privească în oglindă. Nu-și potrivise părul, nu-și netezise părul, nu-și îndreptase vreo buclă – nu

făcuse nimic care să arate că acesta-i fusese gândul când luase în mână oglinda. Se cerceta ca pe un frumos exemplar feminin produs de Natură, și atâta tot, iar gândurile păreau să-i zboare spre drame îndepărtate, dar care ar fi putut să se petreacă aievea – drame în care erau amestecați și bărbați; întrezărea clipe de glorie parcă hărăzite ei, căci în acest surâs se ghiceau bărbați cu inimi topite de dragoste, inimi ce se lăsau cucerite. Și totuși nu era vorba decât de o presupunere, iar întreaga înlănțuire a faptelor era atât de fără noimă, încât ar fi fost o nesăbuiță să susții că lucrurile tind spre un anumit scop.

Se auziră pașii căruțașului care se înapoia. Fata împachetă oglinda și puse totul la loc.

După ce căruța trecu, Gabriel își părăsi postul său de observație și, coborând pe drum, o urmări până la bariera de la poalele dealului, unde persoana care forma obiectul contemplării lui se opri ca să plătească taxa.

Între el și poartă mai erau vreo douăzeci de pași, când auzi voci ce se ciorovăiau. Cei din căruță și omul de la barieră se certau pentru doi *pence*².

– Sus în căruță-i nepoata stăpân-u' și zice c-am dat destul, mă cărpănosule, și că nu dă un ban mai mult – astea erau vorbele căruțașului.

– Foarte bine, atunci nepoata stăpân-ti nu trece, spuse paznicul și închise poarta.

Oak îi privi pe rând pe cei ce se certau și căzu pe gânduri. Când spunea cineva „doi pence” părea ceva mărunț de tot. Trei pence, da, aveau o valoare, însemnau o pagubă demnă de luat în seamă, erau o parte din plata unei zile de

2. *Penny* (plural, *pence*) monedă divizionară engleză. O liră sterlină avea 240 de pence. Din anul 1972, când în Anglia s-a introdus sistemul zecimal, o liră are 100 de pence (n. tr.).

muncă și, ca atare, puteau să fie pricină de tocmeală; dar doi pence...

– Uite, zise el și se înfățișă paznicului, căruia îi înmână doi pence; las-o pe domnișoara să treacă. Apoi își ridică ochii spre ea; fata îl auzi și își lăsă privirea în jos.

Chipul lui Gabriel reprezenta linia de mijloc, între frumusețea sfântului Ioan și slujenia lui Iuda Iscariotul, așa cum erau ei înfățișați pe vitraliul bisericii, al cărei enoriaș era el, încât nu puteai să desprinzi de pe această față nici măcar o singură trăsătură, despre care să spui că merită s-o iei în seamă sau să n-o mai uiți. Așa părea să gândească și fata cu jachetă roșie și cu păr negru, căci îi aruncă o privire nepăsătoare și-i porunci omului ei să mâne mai departe. Ar fi putut să-i mulțumească măcar din priviri, dar nu se învrednici, fie chiar și de atâta lucru; poate că nici nu simțea nevoia; acum putea să-și vadă nestingerită de drum, dar Gabriel o împiedicase să aibă ultimul cuvânt în discuția cu vameșul și știm cât de îndatorate sunt femeile, când li se face un asemenea bine.

Paznicul urmări cu privirea căruța care se îndepărta:

- Frumoasă fată, îi spuse lui Oak!
- Are și ea cusururile ei.
- Asta-i drept, fermierule..
- Și cel mai mare e... ei, ăl' pe care-l știm cu toții.
- Că te dă gata? De, așa-i.
- Da' de unde!
- Atunci, care?

Gabriel, cam înclădat poate de nepăsarea plăcutei călătoare, aruncă o privire spre locul unde fusese martor la isprava ei, acolo, după gardul viu și spuse:

- Se crede.

NOAPTEA. TURMA. UN INTERIOR. ALT INTERIOR

Era aproape miezul nopții, în ajun de Sfântul Toma, cea mai scurtă zi a anului. Un vânt pustiitor se abătuse dinspre nord asupra dealului pe care, cu câteva zile în urmă, Oak văzuse la lumina zilei căruța galbenă și pe călătorea cocoșată-n vârful ei.

Norcombe Hill – situat nu departe de singuraticul Toller-Down – era unul din locurile care-i spun trecătorului că se află în fața unei alcătuiți nepieritoare, dacă un asemenea lucru se poate afirma despre vreo alcătuire din lumea aceasta. Era o proeminență de cretă și pământ, fără nicio particularitate; una din acele ridicături bine conturate ale globului, care pot rămâne netulburate în cine știe ce mare zi a răsturnărilor, când hăul înghite piscuri cu mult mai mărețe și pereți amețitori de granit.

Un făget bătrân și păraginit acoperea panta de la miazănoapte și înveșmânta creasta ca o coamă, profilându-și pe cer linia curbă, zimțată de vârfurile copacilor. În noaptea despre care vă vorbesc, copacii apărau versantul de sud de niște rafale de vânt dintre cele mai aprige; suflarea dezlănțuită biciuia pădurea și, cu vaiere în glas, se opintea să-și facă drum printre trunchiuri sau țâșnea spre ramurile de sus, gemând înăbușit. Iar când rafalele răzbeau până la frunzele moarte din șanț, acelea pe care curentul le dibuia la voia în-tâmplării foșneau și se înfiorau, răsucindu-se în iarbă. Două dintre cele intrate nu de mult în acest maldăr mort rămăseseră chiar și acum, în miez de iarnă, pe rămurelele lor, iar în cădere foșniră în jurul trunchiului, lovindu-l ușor.

Între dealul împădurit doar pe jumătate și linia neclară, tăcută, a zării, dominată vag de creștetul lui, se întindea o misterioasă fâșie de umbră nepătrunsă; din adâncul ei întunecat se ridicau sunete ce te făceau să bănuiești că ceea ce rămânea ascuns nu avea decât o vagă asemănare cu ceea ce se vedea aici. Vânturi felurite, puternice sau slabe, adiau prin iarba subțire care acoperea pe alocuri dealul; unul lovea cu putere firele, altul le răsuca ca un sfredel, un altul le mângâia ca un pământ moale. În fața acestei priveliști, gestul instinctiv al omului este să stea și să asculte: să audă cum copacii din dreapta și cei din stânga lui se tânguie sau își cântă monoton unul altuia, în ritmul regulat al unor imnuri psalmodiate de corul vreunei catedrale; cum, după aceea, tufișurile și alte obstacole aflate în calea vântului reiau nota, pe care o coboară până ce se transformă într-un suspin suav și cum rafala furioasă se îndreaptă apoi spre miazăzi, iar vuietul ei se stinge cu totul.

Cerul era senin, deosebit de senin; clipirile tuturor stelelor păreau zvâcniturile unui singur trup, cronometrate de una și aceeași inimă. Steaua Polară stătea drept în fața vântului; de la lăsarea serii, Carul Mare se rotise în jurul ei, îndreptându-se spre răsărit, până ce acum, ajunsese în unghi drept față de meridianul locului. Aici se putea într-adevăr observa diferența de culoare a stelelor – fapt cunoscut în Anglia mai mult din cărți decât din realitate. Strălucirea regească a lui Sirius îți lua ochii cu sclipirile ei de culoarea oțelului; steaua numită Capella era galbenă, iar Aldebaran și Betelgeusa luceau roșii ca focul.

Dacă într-o noapte senină ca aceasta stai singur pe un deal, parcă simți cum pământul se rotește spre răsărit. Senzația se datorește stelelor ce alunecă pe cer, lăsând în urmă obiectele de pe pământ – de lucrul acesta îți dai seama chiar